

Ari Koponen ps

Kirjallinen kysymys ruuhkamaksujen käyttöönnotosta

Eduskunnan puhemiehelle

Sanna Marinin hallitusohjelman mukaan säädetään laki, joka mahdollistaa kaupunkiseutujen liikenteen hallintaan tähtäävien ruuhkamaksujen käyttöönoton. Hallitus on päässyt hiljattain neuvottelutulokseen ja allekirjoittanut Helsingin ja Tampereen seutujen kanssa ruuhkamaksujen valmistelun aloittamista koskevan sopimuksen vuosille 2020—2031. Maksuista on kirjattu osana seutujen maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) sopimuksia, jolloin jatkossa kaupunkiseudut voisivat halutessaan veloittaa autoilijoilta tienkäyttömaksuja. Helsingin seudun ruuhkamaksu esitetään toteutettavaksi yhteistyössä HSL:n kanssa.

Yksityisautoilu vie kohtuuttoman suuren osan jo nyt kotitalouksien tuloista, sillä ajoneuvot ovat Suomessa autoveron vuoksi poikkeuksellisen kalliita, minkä lisäksi autoilija maksaa ajoneuvo- veroa, korkeaa polttoaineveroa, vakuutusmaksuja sekä katsastus- ja korjauskuluja. Henkilöautoilijat ovat jo moninkertaisesti kustantaneet maksamillaan veroilla tieverkoston. Autoilusta kerätään vuosittain yli 8 miljardia veroja ja maksuja, joista kuitenkin vain pieni osa palautuu teiden kunnossapitoon.

Korkeiden ruuhkamaksujen käyttöönotto tarkoittaisi vuosittaisia uusia satojen eurojen lisäkustannuksia autoa välttämättömästi tarvitseville ihmisille vaikuttaen kaupunkiseutujen elinvoimaan ja houkuttelevuuteen. Suomi on Euroopan unionin harvaan asutuin ja maaseutumaisin maa, eikä autoa yritystoimintansa tai työnsä puolesta tarvitsevia pidä rangaista ylimääräisellä maksulla, joka on verrattavissa työntekoon kohdistuvaan lisäveroon. Julkinen liikenne ei ole vaihtoehto kaikille eikä polkupyörä korvaa autoa. Sääolosuhteet ja iäkkäiden ihmistenkin liikkumistarpeet on otettava huomioon jatkossakin.

Ruuhkamaksut eivät ole asukkaiden eivätkä yritysten kannalta perusteltuja vaan hankaloittavat työllistymistä ja kuntalaisten arkea. Ruuhkamaksu tulee esimerkiksi vaikuttamaan negatiivisesti halukkuuteen vastaanottaa erityisesti pienipalkkaisia töitä, vaikka samaan aikaan Sanna Marinin hallitusohjelma tavoittelee 75 prosentin työllisyysastetta. Pääkaupunkiseudun jo muutenkin korkean kustannustason takia ei tule luoda uusia veroja heikentämään kuntalaisten toimeentuloa.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Miten hallituksen mielestä ruuhkamaksujen käyttöönoton mahdollistava lainsäädäntö parantaa työllisyyttä ja varsinkin matalapalkka-aloilla työskentelevien elämää ja toimeentuloa?

Kirjallinen kysymys KK 515/2020 vp

Helsingissä 22.6.2020

Ari Koponen ps